

การพัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์

Development of Skill Packages on Buddhist Etiquette of Prathom Suksa 5
Students at Wat Bangsai School, Chum Saeng district, Nakhon Sawan
Province

วราภรณ์ ทิมประทุม¹ พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข² และทนง ทศไกร³
Waraporn Thimparthum, Pitsamai Robchanachai Poolsook and Thanong Thosagai

Received: March 03, 2023

Revised: April 29, 2024

Accepted: May 02, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ จำนวน 4 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ จำนวน 10 ข้อ การวิเคราะห์

¹ โรงเรียนวัดบางไช; Wat Bangsai School

²⁻³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 88.63/85.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 1.67$)

คำสำคัญ: ชุดฝึกทักษะ, มารยาทชาวพุทธ, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Abstract

The objectives of this research article were 1) to create and find the efficiency of the skill packages on Buddhist Etiquette for Prathom Suksa 5 students based on the 80/80 criteria; 2) to compare the learning achievement results by pre-test and post-test with the skill packages on Buddhist Etiquette for Prathom Suksa 5 students; and 3) to study the satisfaction of students with learning through the skill packages on Buddhist Etiquette for Prathom Suksa 5 students. This was experimental research with a One Group Pre-test Post-test Design. The population used in the research was 8 Prathom Suksa 5 students of Wat Bang Sai School, Semester 1, academic Year 2023, by purposive sampling. The research instruments consisted of 1) 4 skill packages on Buddhist Etiquette; 2) 30-item pre-test and post-test achievement test; 3) 10-item questionnaire on student satisfaction with the Buddhist Etiquette Skill packages. Data analysis included mean and standard deviation. The results of the research found that 1) skill packages on the Buddhist Etiquette of Prathom Suksa 5 students were effective at 88.63/85.42, which was higher than the 80/80 criterion; 2) the learning achievement of students who studied with skill packages on the Buddhist Etiquette of Prathom Suksa 5 students was significantly higher than before studying at a statistical level of .05; 3) the satisfaction of students with skill packages on the Buddhist Etiquette of Prathom Suksa 5 students was at the highest level ($\mu = 4.56$, $\sigma = 1.67$).

Keywords: Skills Packages, Buddhist Etiquette, Prathom Suksa 5

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะปลูกฝังคนในสังคมไทยให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขปราศจากการ เบียดเบียนสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันการเปลี่ยนแปลงสังคม โดยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อมาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เกิดทักษะต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต โดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้สามารถอยู่รอดในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 วรรคแรก กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเน้นความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เน้นความคิดรวบยอดเกี่ยวข้องกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปรัชญา ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา ที่มุ่ง ศึกษามาตรฐานความประพฤติของ พลเมือง และการยกระดับภาวะทางจิต ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรู้ มีประสบการณ์ และทักษะ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมที่ว่าด้วยหลักความประพฤติของคนดีตามแนวความเชื่อของศาสนาที่ตน นับถือ เน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหา ความรู้ และความศรัทธาทางศาสนามาเป็นแนวทางให้ผู้เรียนมีอุดมคติในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา เพื่อพัฒนาตนให้เป็นคนดีต่อสังคม และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ปัญหาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะ สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ครูผู้สอน มักจะสอนแบบบรรยาย มีเนื้อหาวิชาที่ซ้ำซ้อนเข้าใจยาก และเน้น ครูเป็นศูนย์กลางมากกว่าการฝึกให้ผู้เรียนได้พูดและได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนไม่กล้าแสดงออก หรือไม่กล้านำเสนอผลงาน ขาดทักษะการสื่อสาร และไม่สามารถนำเรื่องที่เรียน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง จึงส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะใฝ่เรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นตามเป้าหมายของหลักสูตร และ สอดคล้องกับรายงานผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (จรัสย์ แสนคำภา และอริญ ชุยกะเดื่อง, 2565)

ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และทักษะทั้งยังช่วยแบ่งเบาภาระครูผู้สอน ซึ่งประโยชน์ของแบบฝึกทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น มีความเชื่อมั่นฝึกทำงานด้วยตนเอง ทำให้มีความรับผิดชอบ และทำให้ครูทราบปัญหาและข้อบกพร่องของนักเรียนในเรื่องที่เรียนทำให้ สามารถแก้ปัญหาได้ทันที นอกจากนี้แบบฝึกยังเปิดโอกาสให้เด็กฝึกทักษะอย่างเต็มที่ ทั้งยังช่วยให้คงอยู่ได้นาน และเป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจบบทเรียนแต่ละครั้ง (ปาริชาติ สุพรรณกลาง, 2567)

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาโรงเรียนวัดบางไช อำเภอุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่ายังมีจุดด้อยที่ต้องพัฒนาโดยเฉพาะด้านวิชาการควรส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการยกระดับผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงต้องจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ โดยเฉพาะกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับที่ควรพัฒนา (บงกช ลักนาชาติพันธ์, 2565, 10 มิถุนายน) จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาวิจัยผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไชเพื่อนำไปใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงขึ้นไปและเป็นแนวทางให้ครูนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้าง และหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช ตำบลพิบูล อำเภอุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยการใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช ตำบลพิบูล อำเภอุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช ตำบลพิบูล อำเภอุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับความพึงพอใจ ในรายสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 8 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 10 ข้อ

การสร้าง และการหาคุณภาพนวัตกรรมการ และเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง นวัตกรรมและเครื่องมือในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. พัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 พิธีกรรมตามหลักพระพุทธศาสนา, ชุดที่ 2 พิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัดและมีประโยชน์, ชุดที่ 3 การกราบพระรัตนตรัย และการไหว้พระสงฆ์, ชุดที่ 4 การไหว้บิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้เคารพนับถือ และการกราบศพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษานำไปใช้ในการสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2 ศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษารายละเอียด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ตำราและงานวิจัยงานวิจัยที่มีผู้วิจัยไว้เกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 ศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้และอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

1.4 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและเวลาเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ จำนวน 4 ชุด ทำการสอน ชุดละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

1.5 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ในแต่ละเรื่องให้ชัดเจน โดยมีองค์ประกอบด้านความรู้ เจตคติและทักษะและให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด

1.6 การสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามขั้นตอน ดังนี้

1) การวางแผนเรื่อง ผู้วิจัยกำหนดชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ จำนวน 4 เรื่อง

2) การออกแบบและสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 ชุด แต่ละชุด มีองค์ประกอบ ดังนี้ ปก, คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม, แผนผังการจัดชั้นเรียน, คำแนะนำสำหรับนักเรียน, ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม, มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด, แบบทดสอบก่อนเรียน, เนื้อหาและสื่อประกอบ, กิจกรรมระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน

7. การหาคุณภาพชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ มีดังนี้

1) นำชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกทักษะ และด้านเนื้อหาสาระไปพิจารณาความสอดคล้อง จำนวน 5 คน

2) นำชุดฝึกทักษะ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ยุติจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านได้ให้ข้อคิดและเสนอแนะ

3) นำชุดฝึกทักษะ ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดและเสนอแนะให้ดีขึ้นแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดคงขุย์ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ (ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร)

2. แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากหนังสือวิจัยเบื้องต้นตามแนวทาง และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา

2.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) แบบ 5 ระดับ

2.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ให้ข้อเสนอแนะในการตั้งคำถามในแบบสอบถามเพื่อประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถามรายข้อ แล้วคัดเลือกข้อสอบข้อคำถามจำนวน 10 ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งได้ค่า 0.95

2.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงขุย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน ที่ผ่านการเรียนรู้ด้วย ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach)

2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้ศึกษากับ กลุ่มประชากรต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ มีประสิทธิภาพ 88.63/85.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ			
ชื่อนวัตกรรม	ประสิทธิภาพ		
	E ₁	E ₂	E ₁ / E ₂
ชุดที่ 1 เรื่อง พิธีกรรมตามหลักพระพุทธศาสนา	89.50	87.75	89.50/87.75
ชุดที่ 2 เรื่อง พิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด และมีประโยชน์	87.50	82.50	87.50/82.50

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ			
ชื่อนวัตกรรม	ประสิทธิภาพ		
	E ₁	E ₂	E ₁ / E ₂
ชุดที่ 3 เรื่อง การกราบพระรัตนตรัย และการไหว้พระสงฆ์	89.00	81.25	89.00/81.25
ชุดที่ 4 เรื่อง การไหว้บิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้เคารพนับถือ และการกราบศพ	88.50	85.00	88.50/85.00
รวม	88.63	85.62	88.63/85.62

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกกา จังหวัดนครสวรรค์ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม (30)	μ	σ
ก่อนเรียน	8	92	11.50	1.78
หลังเรียน	8	205	25.63	0.74

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกกา จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 1.67$)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช ต่อการใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกกา จังหวัดนครสวรรค์รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย μ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับความเหมาะสม
1. การตกแต่ง การออกแบบนวัตกรรมชุดฝึกทักษะ สีสันสวยงาม น่าอ่าน และน่าศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย μ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับความเหมาะสม
2. ขนาดตัวอักษรไม่เล็ก หรือใหญ่จนเกินไป ทำให้อ่านและเข้าใจง่าย	4.40	0.55	มาก
3. เนื้อหาชุดฝึกทักษะ มีความละเอียดชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	4.80	0.45	มากที่สุด
4. เนื้อหาชุดฝึกทักษะ มีความยากง่าย เหมาะสมกับตัวผู้เรียน	4.40	0.55	มาก
5. ภาษาที่ใช้ในชุดฝึกทักษะ เข้าใจง่าย ไม่สับสน	4.60	0.55	มากที่สุด
6. การเรียงเรียงเนื้อหามีความถูกต้อง และสมบูรณ์	4.80	0.45	มากที่สุด
7. แบบทดสอบที่ใช้ไม่ยาก หรือง่ายจนเกินไป	4.40	0.55	มาก
8. เนื้อหา ใบงาน และกิจกรรมต่าง ๆ มีความน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ	4.40	0.55	มาก
9. นักเรียนได้ประโยชน์จากการเรียนด้วยเนื้อหา และสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้	4.40	0.55	มาก
10. นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.60	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.56	1.67	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

เสนอเป็นความเรียงและให้เชื่อมโยงกับผลการวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน

1. ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์ มีประสิทธิภาพ 88.63/85.42 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ของแต่ละชุดฝึกทักษะรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 88.63 เมื่อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน นักเรียนได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 85.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากชุดฝึกทักษะ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดบางไช คู่มือครูเทคนิค และวิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา ภาษา เวลา และผ่านการทดลองเพื่อนำมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ โดยนำผลการทดลองไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง ในการจัดการเรียนการสอนนั้นได้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คน เรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง

มารยาทชาวพุทธ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลกาญจน์ อุทัยเรือง, สมควร นามสีฐาน, พระสงวน วงศ์เสนา และหาญ เกาตาจันทร์ (2565) พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองคู โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียน นักเรียนทำคะแนนแบบฝึกทักษะก่อนเรียนรายแผนได้คะแนนเฉลี่ย 43.95 คิดเป็นร้อยละ 87.90 และทำแบบฝึกหัดหลังเรียนรายแผนได้คะแนนเฉลี่ย 91.81 มีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 87.90/91.81$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

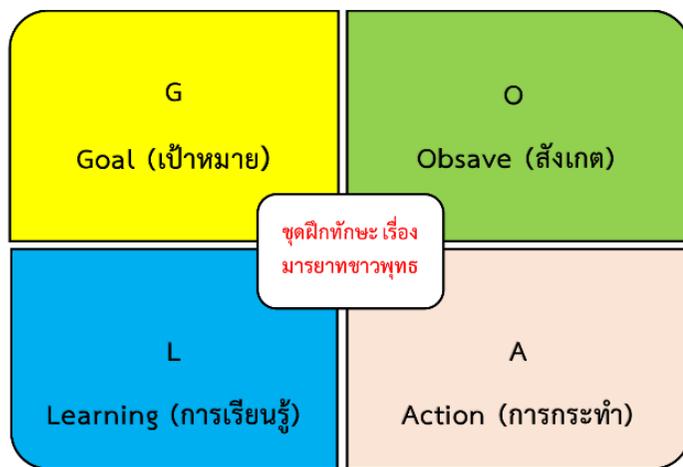
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก 1) การสร้างเครื่องมือในการวิจัยที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีการทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ก่อนที่จะนำมาใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มประชากร 2) กระบวนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้า ข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสังคม อีกทั้งยังมีแรงจูงใจจากการประเมินผลงานของนักเรียน ทำให้นักเรียนพยายามพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น เกิดความภาคภูมิใจเมื่อประสบความสำเร็จและเกิดเป็นแรงจูงใจในการเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของวณมพร พาหะนิชย์ และภูมิ สารทสินธุ์ (2566) พบว่า ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้รายวิชา ภูมิศาสตร์ประเทศไทย สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้รายวิชาภูมิศาสตร์ประเทศไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.67 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดฝึกทักษะการปฏิบัติตน เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด และครูได้แจ้งผลการประเมินแบบทดสอบหลังเรียนให้นักเรียนทราบทันที ซึ่งการที่ได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง อีกทั้งการได้รับการเสริมแรงทางบวกจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนต้องการมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของวันนิสา คลังคนเก่า (2563) พบว่า การศึกษาการใช้ชุดฝึกทักษะเรื่องการคูณที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์ (อาจรัชประชาชนุกูล) มีระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะ อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

องค์ความรู้ใหม่

คณะผู้วิจัยขอนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

G = Goal (เป้าหมาย) การทำวิจัยต้องมีการกำหนดเป้าหมาย และวางแผนในการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์พันธกิจ แผนพัฒนาคุณภาพผลสัมฤทธิ์ จุดเน้นเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร และนำไปสู่การจัดทำวิจัย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่มีประสิทธิภาพ

O = Observe (สังเกต) การสังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรมของสิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องศึกษาอาจเป็น พฤติกรรมนักเรียน ครูในโรงเรียน หรือข้อมูลบริบทโรงเรียน โดยการใช้ประสาทสัมผัส เช่น หู ตาในการติดตามเฝ้าดู กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะสังเกตพฤติกรรมอย่างไร มีการบันทึกรายละเอียดที่สังเกตได้ทันที ผู้วิจัยมีทักษะในการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ เช่น กล้องมือถือ อุปกรณ์

อื่น ๆ การสังเกตสามารถเก็บข้อมูลจากพฤติกรรมหลายชนิดได้ และการสังเกตจะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เพื่อประโยชน์ในการทำกิจกรรมของผู้วิจัย

A= Action (การกระทำ) สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ในงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างมาก เพราะว่าไม่ได้มีการเรียนรู้เฉพาะในส่วนแนวคิด ทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นการนำประเด็น ปัญหา หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมาเข้าสู่กระบวนการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาด้วยซึ่งประโยชน์ที่ได้โดยตรง คือผู้วิจัยก็จะมีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดนั้น ๆ อย่างลึกซึ้งมากกว่าในตำรา หรือจากผู้สอนเพียงด้านเดียวแต่ยังได้มีการสัมผัสใกล้ชิดกับสภาพความเป็นจริง สามารถเรียนรู้ที่มีการลงมือปฏิบัติได้จริง และยังทำให้การเรียนรู้เกิดมีผลสัมฤทธิ์มากขึ้น

L= Learning (การเรียนรู้) ผู้วิจัยเกิดการเรียนรู้ ว่าการนำกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะไปใช้ปฏิบัติจริงกับผู้เรียน จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาเรื่องพัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์ ผลของประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดบางไชควรกำหนดนโยบายให้คณะครูผู้สอนจัดการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาแบบใหม่ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโรงเรียนวัดบางไช

2. จากการศึกษาเรื่องพัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางไช อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์ มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียน ควรกำหนดนโยบายให้คณะครูผู้สอนโรงเรียนวัดบางไชจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยแทนการเปิดหนังสือสอนอย่างเดียว

3. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดบางไชควรมีนโยบายให้นักเรียนใช้เทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์ แท็บเล็ต สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการเรียนรู้ให้เข้ากับยุคปัจจุบันทั้งด้านสื่อนวัตกรรมที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีแทนการเปิดหนังสือสอนอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ในประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีบางประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ” ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาได้ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
2. ชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาด้วยตนเองหรือศึกษาเป็นกลุ่มได้ ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติตน เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ปรับกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์ ตามความเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนและห้องเรียน รวมถึงความพร้อมในด้านอุปกรณ์ เช่น อินเทอร์เน็ต แล็ปท็อป สมาร์ทโฟน เป็นต้น เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การพัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่อง มารยาทชาวพุทธเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สามารถนำไปทำการวิจัย และปรับใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

เอกสารอ้างอิง

- กมลกาญจน์ อุทัยเรือง, สมควร นามสีฐาน, พระสงวน วงศ์เสนา และหาญ เกาตาจันทร์. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองคู โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียน. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 9(4), 10-12.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิรัศย์ แสนคำภา และอรุณ ชูยกระเดื่อง. (2565). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ เรื่องมารยาทชาวพุทธนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บงกช ลักณาชาติพันธ์. (2565, 10 มิถุนายน). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา Self-Assessment Report: SAR*. (วารสารณ์ ทีมประทุม, ผู้สัมภาษณ์).
- ปารีชาติ สุพรรณกลาง. (2567). เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง. เข้าถึงได้จาก https://boonnum.files.wordpress.com/2013/11/07_chapter_02_boonnum_05.pdf

วนมพร พาหะนิชย์ และภูมิ สาทสินธุ์. (2566). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้รายวิชา
ภูมิศาสตร์ประเทศไทย สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุรินทร์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 25(1), 33-48.

วันนิสา คลังคนเก่า. (2563). *การใช้ชุดฝึกทักษะเรื่องการคูณที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (รายงานการวิจัย). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 : โรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์ (อาจธวัชประชานุ
กุล).